

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Број: 119-01-00143/2024-14

Датум: 24.06.2024. године

Београд

Немањина 22-26

**СТРУЧНО УПУТСТВО О ФОРМИРАЊУ ОДЕЉЕЊА И ГРУПА И НАЧИНУ
ФИНАНСИРАЊА У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА ЗА ШКОЛСКУ
2024/2025. ГОДИНУ**

Овим упутством ближе се уређује начин формирања одељења и група и начин на који се утврђује цена услуга, односно одређује висина средстава потребних за остваривање школског програма на основу наставног плана и програма, односно плана и програма наставе и учења и годишњег плана рада школе, сагласно члану 186. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), Закону о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13- испр., 108/13, 142/14, 68/15 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/2022, 118/21-др. закон и 92/23), Закону о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС“, број 92/23), Уредби о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/23), Закону о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 – други закони, 10/19, 129/21, 129/21- др. закон и 92/23), Закону о образовању одраслих („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 88/17-други закон и 27/18-други закон и 6/20-др. закон), Закону о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 – др. закон, 6/20, 52/21, 129/21, 129/21- др. закон и 92/23), Закону о дуалном образовању („Службени гласник РС“, бр. 101/17, 6/20 и 76/23) и Закону о националним саветима националних мањина („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 20/14-УС, 55/14 и 47/18) и Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС“, бр. 99/09, 67/12 - Одлука УС, 18/20 – др. закон и 111/21 – др. закон), а према мерилима утврђеним Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/23), Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/15, 84/15, 73/16, 45/18, 106/20, 115/20, 93/22 и 71/23), Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног и средњег образовања и васпитања ученика са сметњама у

развоју („Службени гласник РС“, бр. 49/23 и 73/23) и Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног и средњег музичког и балетског образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 41/19 и 73/23).

Такође, овим упутством ближе се уређује и начин формирања васпитних група припремног предшколског програма када је школа организатор овог програма, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и образовању ("Службени гласник РС", бр. 18/10, 101/17, 113/17 - др. закон, 10/19 и 129/21), Правилником о ближим условима за остваривање припремног предшколског програма ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 5/12) и Правилником о критеријумима за утврђивање мањег односно већег броја деце од броја који се уписује у васпитну групу („Службени гласник РС“ број 44/11).

Формирање одељења и група у основној школи

Број одељења у једном разреду одређен је бројем ученика у том разреду. Уколико школа у свом саставу има и издвојена одељења, одељења у једном разреду формирају се посебно на нивоу матичне школе и посебно на нивоу издвојеног одељења.

Број ученика у одељењима од другог до осмог разреда утврђује се најкасније до 7. августа 2024. године за наредну школску годину, а за први разред до почетка школске 2024/2025. године.

Приликом формирања нових одељења у првом разреду у школској 2024/2025. години школа је у обавези да поступи у складу са чланом 31. Закона о основном образовању и васпитању, којим је прописано да одељење истог, првог, разреда може да има до 28 ученика.

Изузетно, одељење истог, првог, разреда може да има до 31 ученика уз сагласност надлежне школске управе Министарства просвете (у даљем тексту: Министарство). За добијање сагласности за формирање одељења првог разреда са више од 28 ученика школа се, уз образложење, обраћа надлежној школској управи Министарства до 19. августа 2024. године за наредну школску годину.

Школа је дужна да поступа у складу са одредбама члана 31. Закона о основном образовању и васпитању и у осталим разредима, односно дужна је да се стара да број ученика у одељењу буде у складу са прописаним.

Школа формира одељења првог разреда, у складу са овим упутством. Надлежна школска управа контролише примену овог упутства и даје сагласност на број и структуру формираних одељења првог разреда. Сектор за предшколско и основно образовање и васпитање остварује увид у дате сагласности, на основу достављених података од стране школских управа.

Уколико је у већ формираним одељењима другог, трећег, петог, шестог и седмог разреда дошло до смањења, односно повећања броја ученика, школа врши поновно формирање одељења у тим разредима, за школску 2024/2025. годину, водећи рачуна о

равномерној расподели броја ученика у одељењима. Формирање нових одељења у четвртом и осмом разреду се не препоручује из педагошких разлога.

Образовно-васпитни рад од првог до четвртог разреда, као и од петог до осмог разреда може да се организује и у комбинованом одељењу. Комбиновано одељење састављено од ученика два разреда може да има до 15 ученика, а одељење од три или четири разреда до 10 ученика.

Изузетно, када није могуће формирати васпитну групу припремног предшколског програма (јер је број деце мањи од пет), деца стасала за похађање овог програма се прикључују ученицима у комбинованом одељењу, уз прибављену сагласност надлежне школске управе. Школа подноси захтев надлежној школској управи најкасније до 5. августа 2024. године. Васпитна група припремног предшколског програма у школи за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом може да има најмање четири, а највише шесторо деце.

Одељење или група у школи за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом може да има најмање четири, а највише 10 ученика. Када одељење чине ученици са сметњама које се манифестују истовремено у неколико области, услед чега се ученик суочава са бројним препрекама у задовољавању основних потреба и потребна им је најкомплекснија подршка, одељење истог разреда има до шест ученика.

Такође, у основној школи која има одељења, односно групе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, број ученика може да буде најмање четири, а највише 10 ученика. Изузетно, за одељење или групу са мање од четири ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом школа се обраћа за сагласност надлежној школској управи.

Директор школе најкасније до 7. августа 2024. године доставља надлежној школској управи предлог за формирање одељења за наредну школску годину који садржи податке о броју ученика на нивоу разреда и преглед броја одељења са бројем ученика на нивоу разреда за матичну школу, односно за свако издвојено одељење. Уколико је реч о комбинованом одељењу, предлог школе садржи и податак о броју ученика на нивоу сваког разреда првог и другог циклуса, као и податке о броју комбинованих одељења на нивоу првог и другог циклуса са бројем ученика по разредима у оквиру сваког комбинованог одељења.

За признавање мањег броја ученика у одељењу од прописаног, школа може добити сагласност од надлежне школске управе, на основу позитивног мишљења просветног саветника.

За признавање мањег броја ученика у одељењу од прописаног, захтев се подноси надлежној школској управи, такође најкасније до 7. августа 2024. године. Захтеви који су непотпуни, односно неблаговремено поднети, неће бити разматрани.

Школа чији захтев одбије надлежна школска управа, ради поновног разматрања захтева, може да се обрати Министарству - Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање, у року од пет дана од добијања негативног одговора надлежне школске управе. У прилогу захтева за поновно разматрање школа доставља првобитно поднет захтев, одговор надлежне школске управе и додатно образложење. Захтеви који су непотпуни, односно неблагоприятно поднети, неће бити разматрани.

Школске управе достављају Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање податке о одбијеним сагласностима за формирање одељења са мањим бројем ученика од прописаног за школе из своје надлежности.

За припаднике албанске, бошњачке, бугарске, мађарске, румунске, русинске, словачке и хрватске националне мањине образовно-васпитни рад остварује се на језику и писму националне мањине, односно двојезично, ако се приликом уписа у први разред за то определи најмање 15 ученика.

Школа која је верификована за извођење наставе на језику националне мањине, у обавези је да, приликом уписа ученика у први разред, омогући родитељу, односно другом законском заступнику да се изјасни за језик на коме ће ученик похађати наставу (српски језик или језик националне мањине), што се остварује уз коришћење прописаног обрасца.

Школа може да остварује образовно-васпитни рад на језику и писму националне мањине, односно двојезично и за мање од 15 ученика уписаних у први разред, уз сагласност министра просвете (у даљем тексту: министар), односно надлежног органа аутономне покрајине, у складу са законом. Уз захтев за добијање сагласности, школа обавезно прилаже и мишљење надлежног националног савета националне мањине у смислу члана 15. став 1. тачка 3) Закона о националним саветима националних мањина.

За признавање мањег броја ученика од прописаног у одељењу у коме се образовно-васпитни рад остварује на језику и писму националне мањине, школа може добити сагласност од надлежне школске управе, на основу:

1. позитивног мишљења просветног саветника и
2. позитивног мишљења надлежног националног савета националне мањине.

За признавање мањег броја ученика од прописаног у одељењу у коме се образовно-васпитни рад остварује на језику и писму националне мањине, директор школе обраћа се најкасније до 12. августа 2024. године надлежној школској управи. Захтеви који су непотпуни, односно неблагоприятно поднети, неће бити разматрани.

Школа којој је одбијен захтев за признавање мањег броја ученика од прописаног у одељењу у коме се образовно-васпитни рад остварује на језику и писму националне мањине, ради поновног разматрања, а уз додатно образложење, може да се обрати Министарству - Одсеку за људска и мањинска права у образовању, у року од пет дана од добијања одговора надлежне школске управе.

У прилогу захтева за поновно разматрање школа доставља првобитно поднет захтев и одговор надлежне школске управе Министарства. Одсек за људска и мањинска

права у образовању решава о поновљеном захтеву и доноси одлуку, о чему обавештава школу, а збирни преглед захтева са одлукама доставља Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање.

Захтеви који су непотпуни, односно неблаговремено поднети, неће бити разматрани.

Формирање група за обавезне предмете, изборне програме и слободне наставне активности (СНА)

Одељење се дели на групе за обавезне предмете за које је то предвиђено планом и програмом наставе и учења. У складу са тим, за формирање групе за обавезни предмет, са мањим бројем ученика од прописаног, школа такође прибавља сагласност по истој процедури и у истим роковима, као када је реч о формирању одељења.

Изборни програми и слободне наставне активности могу да се реализују на нивоу одељења или на нивоу групе у зависности од броја ученика који су се за исте определили, односно у складу са резултатима анкете на нивоу разреда. Уколико се сви ученици у одељењу одреде за исти изборни програм и исту слободну наставну активност, одељење се не дели на групе.

Групе за изборне програме и слободне наставне активности формирају се на нивоу одељења ако је број ученика који су се изјаснили за одређени изборни програм и одређену слободну наставну активност већи од 15, а уколико је број ученика који су се изјаснили за одређени изборни програм, односно одређену слободну наставну активност на нивоу одељења мањи од 16, група се формира на нивоу разреда и има највише 30 ученика, осим за први разред до 28 ученика. Број тако формираних група за један изборни програм/једну слободну наставну активност не може бити већи од броја одељења у разреду.

Изузетно, група може да буде формирана и на нивоу циклуса од ученика два или више разреда. Група формирана од ученика два разреда може да има до 15 ученика, док група од три или четири разреда може да има до 10 ученика.

За признавање броја група који је већи од броја одељења, као и група са мање од 15 ученика, школа прибавља сагласност по истој процедури и у истим роковима као када је реч о формирању одељења.

Број група другог страног језика одређен је бројем одељења истог разреда. За признавање броја група који је већи од броја одељења, као и признавање групе са мањим бројем ученика од прописаног (мање од 15 ученика) школа прибавља сагласност по истој процедури и у истим роковима као када је реч о формирању одељења.

Школске управе достављају Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање податке о одбијеним сагласностима за формирање група са мањим бројем ученика од прописаног за школе из своје надлежности.

Школа може да остварује изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе на албанском, босанском, бугарском, буњевачком, мађарском, македонском, немачком, ромском, румунском, русинском, словачком, словеначком,

украјинском, хрватском и чешком језику и писму, односно влашком говору на основу анкетирања родитеља, односно других законских заступника ученика свих одељења, што треба спровести до 1. јула 2024. године за наредну школску годину. За ученике првог разреда анкетирање треба спровести најкасније до 9. септембра 2024. године.

Изузетно, за признавање група за изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе са мање од 15 ученика по разреду, школа се може обратити за сагласност надлежној школској управи Министарства. За признавање групе са мањим бројем од 15 ученика од другог до осмог разреда, школа се, уз образложење, обраћа надлежној школској управи Министарства до 12. августа 2024. године, а за први разред до 16. септембра 2024. године.

Школа у којој се остварује изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе може да формира узрасно хетерогену групу на нивоу циклуса, односно групу коју чине ученици од првог до четвртог разреда (ученици првог циклуса) и/или групу коју чине ученици од петог до осмог разреда (ученици другог циклуса). Такође, групе за изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе се могу формирати и на нивоу више школа у једној општини уз сагласност надлежне школске управе Министарства. У анкетирању родитеља, као и у формирању група на нивоу више школа, подршку може да пружи национални савет одређене националне мањине.

Хетерогена група ученика која изучава изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе, на нивоу једне или више школа, састављена од ученика два разреда може да има до 15 ученика, а група састављена од ученика три или четири разреда може да има до 10 ученика.

Коначну одлуку о одобравању формирања група за изучавање изборног програма Матерњи језик/говор са елементима националне културе доноси надлежна школска управа, уз могућност консултације са националним саветом одговарајуће националне мањине, а најкасније до 22. септембра 2024. године.

Ово упутство се не примењује у формирању група за пружање додатне образовно-васпитне подршке у основним школама обухваћеним пилот пројектом проширене организације једносменског рада, а према решењу које се доноси за школску 2024/2025. годину.

Формирање одељења целодневне наставе и група продуженог боравка у основној школи

Постојећа група продуженог боравка за ученике првог разреда (хомогена група за коју је школа добила сагласност и која се организује у континуитету у складу са бројем пријављених ученика), у школској 2024/2025. години има најмање 23, а највише 28 ученика, односно 31 ученика.

Постојећа група продуженог боравка за ученике другог разреда (хомогена група за коју је школа добила сагласност и која се организује у континуитету у складу са бројем пријављених ученика), у школској 2024/2025. години, има најмање 25, а највише 31, односно 33 ученика.

Постојећа група продуженог боравка за ученике првог и другог разреда

(хетерогена група за коју је школа добила сагласност и која се организује у континуитету у складу са бројем пријављених ученика), у школској 2024/2025. години, има најмање 23, а највише 28, односно 31 ученика.

Изузетно, за признавање мањег броја ученика од 23, односно 25 ученика у постојећој (одобреној) хомогеној групи продуженог боравка, школа се уз образложење обраћа надлежној школској управи Министарства, ради добијања сагласности најкасније до 5. августа 2024. године. Уз захтев школа прилаже копију сагласности Министарства за предметну групу продуженог боравка.

Школа, чији је захтев за признавање мањег броја ученика од 23, односно 25 одбијен од стране надлежне школске управе Министарства, уз образложење се обраћа Министарству - Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање, ради добијања сагласности најкасније до 16. августа 2024. године, а изузетно, после назначеног рока, најкасније пет дана од дана добијања одговора надлежне школске управе. Уз захтев за поновно разматрање који се доставља Сектору, школа прилаже копију захтева упућеног школској управи, копију одговора надлежне школске управе Министарства и додатно образложење захтева.

Отварање новог одељења целодневне наставе и нове групе продуженог боравка за ученике првог и другог разреда основне школе у школској 2024/2025. години, може се вршити само уз сагласност Министарства.

Крајњи рок за подношење захтева школе за ново одељење целодневне наставе/нову групу продуженог боравка надлежној школској управи је 5. август 2024. године.

За добијање сагласности за отварање новог одељења целодневне наставе и нове групе продуженог боравка, у школској 2024/2025. години, основна школа подноси захтев надлежној школској управи Министарства, уз који прилаже следећа документа: иницијативу савета родитеља; сагласност наставничког већа; одлуку школског одбора и елаборат о образовно-васпитном раду целодневне наставе, односно продуженог боравка.

У поступку утврђивања испуњености услова Министарство, на нивоу надлежне школске управе, прибавља:

1. стручно мишљење просветног саветника надлежне школске управе, чији је саставни део преглед стања одељења целодневне наставе/група продуженог боравка (број одобрених одељења/група) и обухват ученика;
2. записник просветног инспектора о испуњености услова за формирање нове групе продуженог боравка, односно одељења целодневне наставе.

Након утврђивања испуњености услова, захтев се, уз образложење, прослеђује Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање, на даљу надлежност. Образложење обавезно садржи и предлог за давање, односно одбијање сагласности, који је заснован на стручном мишљењу просветног саветника и на записнику просветног

инспектора. У сагласности се обавезно наводи школска година у којој школа почиње са организацијом рада нових група продуженог боравка, односно одељења целодневне наставе (на пример: почев од школске 2024/2025. године).

Изузетно, сагласност за формирање нове групе продуженог боравка може бити дата на период од годину дана, односно за једну школску годину (за школску годину која је назначена у тексту сагласности). Сагласност за формирање нове групе у овом случају даје се на основу сагледавања реалних околности - окружење у којем се школа налази, повећање броја ученика, као и заинтересованост родитеља, односно других законских заступника за укључивањем њихове деце у продужени боравак. Уколико постоје оправдани разлози за наставак организације рада наведене групе продуженог боравка школа која је добила сагласност за претходну школску годину обраћа се за добијање сагласности Министарству - Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање уз мишљење надлежне школске управе. У сагласности за нову групу продуженог боравка на период од годину дана, односно за једну школску годину наводи се школска година на коју се дата сагласност односи (на пример: за школску 2024/2025. годину).

Формирање васпитних група припремног предшколског програма у основној школи

Основна школа која је верификована за остваривање припремног предшколског програма формира васпитне групе, при чему број деце у групи не може бити мањи од 15 ни већи од 26.

Изузетно, број деце у васпитној групи припремног предшколског програма (у даљем тексту: група ППП) може да буде и мањи од 15, односно већи од 26, уз сагласност Министарства.

За добијање сагласности за формирање групе ППП са мањим, односно већим бројем деце од прописаног, у школској 2024/2025. години, основна школа подноси захтев надлежној школској управи Министарства, који садржи податак о броју деце одговарајућег узраста (деца рођена у периоду од 1. марта 2018. до 28. фебруара 2019. године), уз који прилаже копију решења о верификацији основне школе за остваривање ППП.

За формирање нове групе ППП установа се обраћа надлежној школској управи Министарства ради добијања сагласности, најкасније до 1. септембра 2024. године.

Установа којој је одбијен захтев за сагласност, ради поновног разматрања, а уз додатно образложење, може да се обрати Министарству - Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање у року од 10 дана од добијања одговора. У прилогу овог захтева установа доставља првобитно поднет захтев и одговор надлежне школске управе Министарства.

Непотпуни, односно неблаговремено поднети захтеви неће бити разматрани.

Формирање нових класа у основној музичкој школи

Формирање нових класа у основној музичкој школи може се вршити само уз сагласност Министарства.

За формирање нових класа, које подразумевају ангажовање нових извршилаца у настави, основна музичка школа обраћа се надлежној школској управи, захтевом за прибављање сагласности. Захтев садржи приказ постојећег стања у реализацији плана и програма наставе и учења за одговарајући одсек - инструмент/певање у погледу броја постојећих класа, извршилаца у настави и броја ученика, као и расположивих ресурса за реализацију плана и програма основног музичког образовања и васпитања за увећани број класа тог одсека - инструмента/певања.

Уколико основна музичка школа први пут започиње са реализацијом плана и програма тог одсека - инструмента/певања, потребно је да приказ стања садржи преглед расположивих ресурса за реализацију *новог* плана и програма, као и да уз захтев приложи копију решења о верификацији за остваривање плана и програма основног музичког образовања и васпитања за тај одсек - инструмент/певање.

Захтев за формирање нових класа, основна музичка школа подноси надлежној школској управи најкасније до 5. августа 2024. године.

Формирање одељења и група у средњој школи

Средња школа је дужна да одељења и групе формира у складу са чланом 29. Закона о средњем образовању и васпитању.

За промену броја одељења у другом, трећем и четвртном разреду у школској 2024/2025. години, а у смислу члана 29. Закона о средњем образовању и васпитању, школа се обраћања за сагласност Министарству просвете – Сектору за средње образовање и васпитање.

Школа формира одељења првог разреда, у складу са овим упутством, уписом ученика кроз портал *Моја средња школа* или непосредним подношењем документације средњој школи у коју је ученик распоређен. Надлежна школска управа и Сектор за средње образовање и васпитање и образовање одраслих сачињавају извештаје о броју и структури формираних одељења првог разреда.

Одељење не може имати мање од 15 ученика.

У одељењу, односно васпитној групи ученика у школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом може бити од 6 до 12 ученика.

За припаднике националне мањине образовно-васпитни рад се остварује и на језику и писму националне мањине, односно двојезично, ако се приликом уписа у први разред за то определи најмање 15 ученика.

Школа на територији АП Војводине може да остварује образовно-васпитни рад на језику и писму националне мањине, односно двојезично и за мање од 15 ученика уписаних у први разред, уз сагласност Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, и националне мањине – националне заједнице, у складу са чланом 34. став 1. тачка 16) Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине.

У средњој стручној школи одељење се може формирати спајањем два различита образовна профила у истом трајању, уколико имају исти план и програм наставе и учења, односно наставни план и програм за најмање пет обавезних предмета, по правилу у истом подручју рада, под условом да се настава остварује на истом језику.

Уколико се у неко од одељења у школи које је предвиђено *Конкурсом за упис ученика у први разред средње школе у Републици Србији за школску 2024/2025. годину* не распореди довољан број ученика да би се одељење могло формирати и финансирати у складу са законом, Министарство, кандидате који су распоређени у таква одељења, распоређује у друге образовне профиле у којима је остало слободних места и за које испуњавају прописане услове, уз благовремено информисање родитеља, односно другог законског заступника.

Одељења се деле на групе за извођење наставе за оне предмете за које је то предвиђено планом и програмом наставе и учења, односно наставним планом и програмом. Број група у одељењу и број ученика у групи прописани су планом и програмом наставе и учења, односно наставним планом и програмом.

За предмете за које је то предвиђено планом и програмом наставе и учења, за ученике са посебним способностима за филолошке науке, одељење се не дели на групе уколико је број ученика у одељењу мањи од 16.

За одељења за ученике са посебним способностима где је 20 прописан број ученика, одељење се не дели на групе уколико је број ученика у одељењу мањи од 14.

Ако програмом наставе и учења, односно наставним планом и програмом за изборни предмет/изборни програм није предвиђена подела одељења на групе, групе се формирају на нивоу одељења, ако је број ученика који су се изјаснили за одређени изборни предмет/изборни програм већи од 15, а уколико је број ученика који су се изјаснили за одређени изборни предмет/изборни програм на нивоу одељења мањи од 16, група се формира на нивоу разреда и има највише 28 ученика. Број тако формираних група не може бити већи од броја одељења у разреду.

Ученик у средњој школи наставља са изучавањем страних језика које је учио у основном образовању и васпитању, уколико су планом и програмом наставе и учења предвиђена два страна језика, или бира један од њих уколико је предвиђен један страни језик, осим ако је планом и програмом наставе и учења предвиђено обавезно учење одређеног страног језика.

Ако школа не може да организује наставу тих језика због недовољног броја пријављених ученика (мање од 15 на нивоу разреда), у школи се организује настава страног језика за који постоје услови.

Изузетно, ако школа не може да организује наставу страног језика због недовољног броја ученика, школа може да организује комбиновану групу на нивоу два или више различитих разреда која има најмање 15 ученика, односно комбиновану групу на нивоу два или више различитих разреда која има најмање 12 ученика у одељењима за ученике са посебним способностима за филолошке науке, уз сагласност министра.

За признавање мањег, односно већег броја ученика у одељењу или групи и већег броја група од прописаног, школа се, уз образложење, обраћа надлежној школској управи, најкасније до 19. августа 2024. године. Школа добија сагласност од школске управе, на основу позитивног мишљења просветног саветника.

Школа којој надлежна школска управа није дала сагласност, ради поновног разматрања, може да се обрати Министарству - Сектору за средње образовање и васпитање и образовање одраслих у року од пет дана од добијања одговора надлежне школске управе. У прилогу захтева за поновно разматрање школа доставља првобитно поднет захтев, одговор надлежне школске управе и додатно образложење.

Сектор за средње образовање и васпитање и образовање одраслих одлучује о захтеву школе на основу мишљења које доставља надлежна школска управа и додатног образложења школе.

Захтеви који су непотпуни, односно неблагоприятно поднети, неће бити разматрани.

Формирање одељења и група у школама које остварују програм основног образовања одраслих

Школа која остварује програм основног образовања одраслих дужна је да приликом формирања одељења, односно група примењује члан 45 став 5. Закона о образовању одраслих.

Број одељења по циклусу у оквиру основног образовања одраслих одређује се у односу на број полазника за тај циклус образовања одраслих.

Број полазника у одељењу, односно групи, по правилу, не може бити мањи од 15, ни већи од 20.

Број одељења на нивоу циклуса у основном образовању одраслих утврђује се на следећи начин:

БРОЈ ПОЛАЗНИКА	БРОЈ ОДЕЉЕЊА
Од 15 до 20 полазника	1 одељење
Од 30 до 40 полазника	2 одељења
Од 45 до 60 полазника	3 одељења
Од 61 до 80 полазника	4 одељење
Од 81 до 100 полазника	5 одељења
Од 101 до 120 полазника	6 одељења

Сходно прописаном, формирају се одељења и за већи број полазника од 120. Број полазника у комбинованим одељењима, формираним од одељења другог и трећег циклуса може да буде највише 15.

Школа може да остварује основно образовање одраслих и за мањи број полазника од 15 у одељењу по циклусу, односно за већи број полазника у одељењу по циклусу од 20, уз сагласност Министарства.

За признавање мањег, односно већег броја ученика у одељењу или групи од прописаног, школа се, уз образложење, обраћа надлежној школској управи Министарства до 16. августа 2024. године. Школска управа даје стручно мишљење са предлогом за давање, односно одбијање сагласности и доставља га Сектору за средње образовање и васпитање и образовање одраслих ради даљег одлучивања.

Формирање одељења и група у основној и средњој школи у којима се образују ученици/деца према индивидуалном образовном плану (ИОП)

У једном одељењу, по правилу, могу да буду највише два ученика са сметњама у развоју.

Прописани број ученика у одељењу у који су укључени и ученици са сметњама у развоју, а који се образују по индивидуалном образовном плану (даље: ИОП) смањује се за:

1) два по ученику који основно, односно средње образовање и васпитање стиче остваривањем ИОП-а 1. То значи да се у одељењу које похађа ученик са сметњама у развоју који стиче основно односно средње образовање и васпитање остваривањем ИОП 1, признаје укупан број ученика увећан за један;

2) три по ученику са сметњама у развоју који основно, односно средње образовање и васпитање стиче остваривањем ИОП-а 2. То значи да се у одељењу које похађа ученик са сметњама у развоју који стиче основно односно средње образовање и васпитање остваривањем ИОП2, признаје се укупан број ученика увећан за два;

У поступку испитивања детета уписаног у основну школу, школа може да утврди потребу за доношењем индивидуалног образовног плана или за интензивном додатном подршком детету. Школа одмах упућује дете на интерресорну комисију и обраћа се захтевом надлежној школској управи ради добијања сагласности за признавање мањег броја ученика од прописаног у одељењу првог разреда. Уз овај захтев школа прилаже и доказ о томе је дете упућено на интерресорну комисију (копија знаничног дописа школе који је упућен надлежној интерресорној комисији).

Прописани број деце у групи у основној школи која остварује припремни предшколски програм у која су укључена и деца која се образују по ИОП-у смањује се за два детета, за свако дете са сметњама у развоју који се образује по ИОП-у. То значи да се у групи коју похађа дете са сметњама у развоју и које се образује по ИОП-у, признаје укупан број деце увећан за један.

Финансирање запослених у основним и средњим школама

Школа је у обавези да закључно са 16. септембром 2024. године пренесе податке о ученицима, одељењима и групама из есДневника у информациони систем Министарства просвете – ЈИСП.

Школа је у обавези да најкасније до 20. септембра 2024. године унесе податке о ангажовању запослених за одређени предмет/радно место у информациони систем Министарства, као и податке из извода из годишњег плана рада школе са елементима потребним за утврђивање цене услуга (ЦЕНУС), везане за запослене, број деце/ученика/полазника, одељења и група, податке који се односе на површину школског простора који се користи, начин грејања, податке о затвореном базену уколико га школа поседује (локација и објекти/подаци о просторијама) и број obroка за ученике и на прописаним обрасцима Министарства - Сектора за финансије. Поред

наведених података школа доставља надлежном саветнику за финансијско-материјалне послове и сагласности за одступања од прописаног броја одељења, ученика, група, извршилаца за школску 2024/2025. годину.

Часови *слободних наставних активности* рачунају се у оквиру норме непосредног рада са ученицима, односно **до пуне норме часова непосредног рада наставницима који су у претходном периоду остали без дела норме у установи, односно у установама са којима су засновали радни однос, односно наставницима са пуном или непуну нормом до 24 часа непосредног рада, а који у претходном периоду нису остали без дела норме.**

Часови хора и оркестра у основној школи могу се остваривати у два статуса и то као слободне наставне активности и као ваннаставне активности.

Када се часови *Хора и оркестра* остварују у статусу слободних наставних активности, рачунају се на исти начин као и часови других слободних наставних активности.

Хор у статусу ваннаставне активности, односно у статусу секције, може да буде организован као хор разреда првог циклуса, хор разреда другог циклуса, хор на нивоу школе од првог до осмог разреда или разредни хор.

Оркестар у статусу ваннаставне активности, односно у статусу секције, може да се организује у зависности од услова школе. Оркестар може да се формира са најмање 10 извођача.

Часови *Хора* у статусу ваннаставне активности, односно у статусу секције, рачунају се са **три часа недељно у оквиру 20 часова норме непосредног рада наставника.**

Када *Оркестар* постоји у школи, у статусу ваннаставне активности, односно у статусу секције, часови *Оркестра* рачунају се са **три часа недељно у оквиру 20 часова норме непосредног рада наставника.**

Школе треба да имају у виду да је реч о недељној норми наставника, а не о недељном фонду часова *Хора/Оркестра* које ученик има. Истичемо да је прописаним планом утврђен недељни, односно годишњи фонд часова за наведене ваннаставне активности.

Обавезне физичке активности (ОФА) остварују се у оквиру обавезног предмета *Физичко и здравствено васпитање* у петом и шестом разреду, у складу са прописаним планом и програмом наставе и учења. У том смислу, часови Обавезних физичких активности рачунају се **до пуне норме часова непосредног рада наставницима који су у претходном периоду остали без дела норме у установи, односно у установама са којом су засновали радни однос, односно наставницима са пуном или непуну нормом до 24 часа непосредног рада, а који у претходном периоду нису остали без дела норме.**

Школа која остварује програм основног образовања одраслих у обавези је да најкасније до 7. октобра 2024. године достави, кроз информациони систем

Министарства извод из годишњег плана рада школе са елементима потребним за утврђивање цене услуга (ЦЕНУС) за текућу школску годину, везаним за број ученика/полазника, одељења и група, податке који се односе на површину школског простора који се користи, начин грејања и број obroка за ученике (на прописаним обрасцима Министарства - Сектора за финансије). Школа доставља надлежном саветнику за финансијско-материјалне послове добијене сагласности за одступања од прописаног броја одељења, полазника, група, извршилаца.

Саветник за финансијско-материјалне послове, заједно са школом, врши проверу и усклађивање утврђених права на финансирање најкасније до 11. новембра 2024. године (октобарска плата).

Извештај са бројем извршилаца и бројем обрачунских радника за школску 2024/2025. годину својим потписом потврђује директор школе, а саветник за финансијско-материјалне послове проверава тачност и потписује извештај.

Уколико се током школске године неки од елемената промени, школа уноси измену у информациони систем и у року од седам дана од дана настанка промене, упућује захтев за промену утврђеног права на финансирање са одговарајућом документацијом, саветнику за финансијско-материјалне послове. Саветник за финансијско материјалне послове врши корекцију утврђеног права на финансирање.

Финансирање запослених у основној и средњој школи врши се у складу са Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања, Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања, Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност образовања ученика са сметњама у развоју и Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног и средњег музичког и балетског образовања.

Непоштовање одредби из претходна два става овог стручног упутства, повлачи за собом одговорност директора у складу са чл. 128. став 7. тачке 13 и 17. Закона о основама система образовања и васпитања.

Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања прописују се критеријуми и стандарди за финансирање установе које обављају делатност основног образовања и васпитања - основних школа.

Чланом 8. став 2 овог Правилника прописано је да се за признавање **другачијег броја извршилаца** од броја утврђеног овим Правилником, основна школа обраћа Министарству – Сектору за предшколско и основно образовања и васпитање, ради добијања сагласности за 2024/2025. школску годину, до 8. августа 2024. године.

Потребно је да захтев буде образложен, односно да садржи елементе потребне за одлучивање, и то:

- 1) Постојећи број извршилаца,
- 2) Број извршилаца утврђен Правилником,
- 3) Захтевану промену броја извршилаца, у смислу члана 8. став 2. Правилника,
- 4) Образложење са релевантним показатељима у односу на критеријуме и стандарде за утврђивање броја извршилаца, нпр. број одељења/група, величина/површина школе.

Обавезан прилог документацији су и претходно добијене сагласности (сагласности добијене за претходне школске године) за одступања од прописаног броја одељења, ученика, група, извршилаца. Уколико се школа није обраћала захтевом за признавање другачијег броја извршилаца, током претходних школских година, потребно је да то у захтеву и нагласи.

Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања примењују се критеријуми и стандарди за финансирање установа које обављају делатност средњег образовања и васпитања - средњих школа.

Чланом 14а. овог Правилника прописано је да се за признавање **другачијег броја извршилаца** од броја утврђеног овим Правилником, средња школа обраћа Министарству – Сектору за средње образовање и васпитање и образовање одраслих, ради добијања сагласности за школску 2024/2025. годину, најкасније до 16. августа 2024. године.

Потребно је да захтев буде образложен, односно да садржи елементе потребне за одлучивање, и то:

- 1) Постојећи број извршилаца,
- 2) Број извршилаца утврђен Правилником,
- 3) Захтевану промену броја извршилаца, у смислу члана 14а. Правилника,
- 4) Образложење са релевантним показатељима у односу на критеријуме и стандарде за утврђивање броја извршилаца (нпр. број одељења/група, величина/површина школе).

Прилог документацији су и претходно добијене сагласности (за претходне школске године) за одступања од прописаног броја одељења, ученика, група, извршилаца.

Чланом 10. овог Правилника прописано је да је школа у обавези да изводе из плана и програма наставе и учења којима се прописују **помоћни наставници** и годишњи фонд часова за вежбе, вежбе у блоку и практичну наставу, за одговарајуће подручје рада, образовни профил, наставни предмет и разред, достави на сагласност Министарству - Сектору за средње образовање и васпитање и образовање одраслих најкасније до 16. августа 2024. године за наредну школску годину.

Школа је у обавези да по писаном захтеву помоћника министра за послове финансија или начелника одељења за обављање финансијско-материјалних послова достави веродостојну документацију ради провере података из извода годишњег плана рада школе са елементима потребним за утврђивање цене услуга (ЦЕНУС).

Уколико се приликом провере утврди неусаглашеност са подацима које је школа доставила кроз информациони систем Министарства, односно са подацима из извода из годишњег плана рада школе, школа је дужна да у року од седам дана коригује податке у информационом систему Министарства и достави надлежном саветнику за финансијско-материјалне послове ради корекције утврђеног права на финансирање.

На основу предлога Сектора за финансије или Сектора за инспекцијске послове министар доноси решење, којим се формира комисија у чијем су саставу саветник за финансијско-материјалне послове, начелник одељења финансијско-материјалних

послова и просветни инспектор, у циљу контроле наменског коришћења буџетских средстава. Комисија ће вршити проверу података из извода годишњег плана рада школе са елементима потребним за утврђивање цене услуга (ЦЕНУС) непосредном увидом у релевантну документацију школе. Након извршене контроле саветник за финансијско-материјалне послове сачињава извештај, а на основу овог извештаја просветни инспектор сачињава записник, и доставља га директору школе и министру.

Праћење и контрола примене Стручног упутства

Директор школе је одговоран за доследну примену одредаба овог упутства.

Праћење примене овог упутства у надлежности је Министарства и спроводиће се на почетку школске године, периодично током и на крају школске 2024/2025. године.

Праћење и контрола примене овог упутства у делу који се односи на формирање одељења и група у надлежности је саветника за финансијско-материјалне послове, просветних саветника и просветних инспектора.

На основу анализе података о примени овог упутства Министарство ће предузимати мере у оквиру делокруга својих надлежности.

МИНИСТАР

Проф. др Славица Ђукић Дејановић